

VIZIUNEA UNIUNII EUROPENE PRIVIND SEMNIFICAȚIA DEZVOLTĂRII DURABILE PENTRU INDUSTRIE

Natalia BOSÎI

Universitatea Tehnică a Moldovei,
Facultatea Inginerie Economică și Business,
Departamentul Economie și Management, grupa AA-191M
mun. Chișinău, Republica Moldova
bosii_natalia@yahoo.com

Rezumat: În condițiile creșterii crizei încălzirii globale, a emisiilor poluante în atmosferă și a evidenței distrugerilor mediului natural, dezvoltarea durabilă include industria verde și cea circulară ce reprezintă priorități globale, dar și naționale.

Cuvinte cheie: industrie, ecologie, economie circulară, mijloace de producție, tehnologiile informației, inovații.

Introducere

Industria este cea mai importantă ramură a producției materiale și a economiei naționale, în cadrul căreia au loc, pe scară largă, activitățile de exploatare a bunurilor naturale și de transformare a acestora, precum și a altora, în mijloace de producție și în bunuri de consum [1]. Pentru a fi cea mai bună în ceea ce face, Uniunea Europeană (UE) trebuie să investească în tehnologii strategice, cum ar fi cele folosite în procesele avansate de fabricație și în microelectronică. Totuși, finanțarea publică nu este suficientă astfel UE trebuie să încurajeze mediul de afaceri să investească mai mult în cercetare și dezvoltare și să vizeze acele domenii în care se poate conlucra cu sectorul public pentru a stimula inovarea.

1. Europa ca lider

UE urmărește dezvoltarea durabilă în mod transversal și este forța Acordului de la Paris pentru acțiuni în domeniul schimbărilor climatice și al Agendei de dezvoltare durabilă pentru 2030. Europa acum trebuie să valorifice poziția de lider în toate sectoarele și să facă față concurenței globale tot mai mari în domeniul producției ecologice și al tehnologiilor energetice curate.

UE se află în tranziția globală către o economie circulară și cu emisii scăzute de dioxid de carbon. Valorificarea poziției de lider a Europei într-o economie circulară cu emisii scăzute de dioxid de carbon, cit și creșterea performanței industriale necesită eforturi destul de mari.

Astfel UE a identificat șapte provocări prioritare în cazul cărora investițiile specifice în cercetare și inovare pot avea un impact real pentru beneficiul cetățenilor:

- Sănătate, schimbări demografice și bunăstare
- Securitate alimentară, agricultură și silvicultură durabile, cercetare marină și maritimă și privind apele interioare
- Surse de energie sigure, ecologice și eficiente
- Transporturi inteligente, ecologice și integrate
- Acțiuni de combatere a schimbărilor climatice, de mediu, utilizarea eficientă a resurselor și materiilor prime;
- Europa într-o lume în schimbare – societăți favorabile incluziunii, inovatoare și reflexive
- Societăți sigure – protejarea libertății și securității Europei și a cetățenilor săi [4].

2. Industria: probleme propuse

Pe măsură ce economiile emergente recuperează decalajul față de țările puternic dezvoltate în ceea ce privește standardele de viață, consumul global de energie crește. Până în 2030, cerințele în materie de energie la nivel mondial ar putea fi cu 50% mai ridicate decât în prezent, iar

combustibilii fosili vor reprezenta 80% din aprovizionarea cu energie. Va crește dependența de importurile de energie, iar UE va importa aproape 2/3 din necesarul său de energie. Astfel este necesară o „nouă strategie industrială” pentru promovarea noilor tehnologii ecologice și procese industriale durabile.

Dependența de importurile la prețuri ridicate de petrol, gaze naturale și cărbune din țările terțe va crește de la 50% în prezent, la 60%, iar combustibilii fosili ar putea reprezenta până la 80% din mixul energetic al Europei. Mai mult ca sigur, aprovizionarea se va face din unele dintre regiunile cele mai volatile din punct de vedere politic ale lumii. Numai luând în considerare intensitatea energetică a economiilor țărilor europene, probabilitatea apariției unor vulnerabilități și turbulențe este colosală.

3. Metode de rezolvare - economia circulară

Crearea de locuri de muncă decente, în special pentru femei și tineri, este esențială pentru o creștere durabilă și favorabilă incluziunii. Prosperitatea împărtășită și creșterea economică sunt puncte-cheie ce contribuie la asigurarea bunăstării și verticalității umane. Creșterea economică durabilă și favorabilă incluziunii dă naștere rezilienței pe termen lung în țările partenere, prin crearea de oportunități pentru grupurile vulnerabile ale populației și persoanele expuse la riscuri, de a participa și de a beneficia de bunăstare și crearea de locuri de muncă decente.

UE și statele sale membre vor promova o transformare economică care să creeze locuri de muncă decente, să sporească capacitatea de producție, să genereze suficiente venituri pentru serviciile publice și protecția socială, precum și să favorizeze lanțurile valorice durabile și diversificarea, inclusiv industrializarea durabilă. Aceasta include promovarea de modele de producție și de consum durabile în economia circulară, inclusiv promovarea ciclurilor bazate pe materiale netoxice, a eficienței utilizării resurselor și a transformării în direcția emisiilor reduse de dioxid de carbon și a rezilienței la schimbările climatice.

UE și statele sale membre vor continua să susțină tehnologiile informației și comunicațiilor în țările în curs de dezvoltare, care sunt catalizatori puternici ai creșterii economice favorabile incluziunii și ai dezvoltării durabile. În țările în curs de dezvoltare se adoptă tehnologii digitale într-un ritm foarte alert.

Figura 1. Schema economiei circulare

Sursa: <https://www.europarl.europa.eu> [9]

Economia circulară este o metodă de avansare, astfel ea este un model de producție și consum care implică partajarea, reutilizarea, repararea, reno-varea și reciclarea materialelor și produselor existente cât mai mult posibil. În acest fel, ciclul de viață al produselor este extins [5].

Măsuri precum prevenirea deșeurilor, proiectarea ecologică și reutilizarea ar putea economisi în companiile din UE 600 de miliarde de euro - echivalentul a 8% din cifra de afaceri anuală - reducând totodată emisiile totale de gaze cu efect de seră cu 2-4% [7].

O economie circulară susține durabilitatea și competitivitatea pe termen lung. De asemenea, poate ajuta la:

- conservarea resurselor - inclusiv unele care sunt din ce în ce mai rare sau care sunt supuse fluctuației prețurilor

- economisirea costurilor pentru industriile europene
- deblocarea noilor oportunități de afaceri
- construirea o noii generații de afaceri europene inovatoare, eficiente din punct de vedere al resurselor
- crearea și exportul de produse și servicii curate pe glob
- crearea de locuri de muncă locale cu nivel înalt și cu înaltă calificare
- crearea oportunităților de integrare socială și coeziune

Trecerea la o economie mai circulară ar putea aduce beneficii cum ar fi reducerea presiunii asupra mediului, îmbunătățirea securității aprovizionării cu materii prime, creșterea competitivității, stimularea inovării, stimularea creșterii economice, crearea de locuri de muncă (580.000 de locuri de muncă numai în UE).

Spre exemplu, substanțele nutritive din deșeuri organice (deșeuri alimentare, apă uzată și gunoi de grajd) pot fi returnate în sol ca îngrășăminte organice, reducând nevoia de îngrășăminte pe bază de minerale. Circulația acestor îngrășăminte este îngreunată de regulile și standardele de calitate diferite în țările UE.

De asemenea, consumatorii vor beneficia de produse mai durabile și inovatoare, care vor spori calitatea vieții și îi vor ajuta să economisească bani pe termen lung.

4. Inovațiile ca cale de creștere economică

Cheltuielile de cercetare și dezvoltare (cercetare și dezvoltare) reprezintă unul dintre principalii factori ai creșterii economice ce pun fluxul de tranzacții într-o economie bazată pe cunoaștere. Ca atare, tendințele indicatorului de cheltuieli în cercetare și dezvoltare oferă puncte cheie ale competitivității viitoare a UE. Cheltuielile de cercetare și dezvoltare sunt foarte importante pentru realizarea tranziției la o economie bazată pe cunoaștere, precum și pentru îmbunătățirea tehnologiilor de producție și stimularea creșterii industriale.

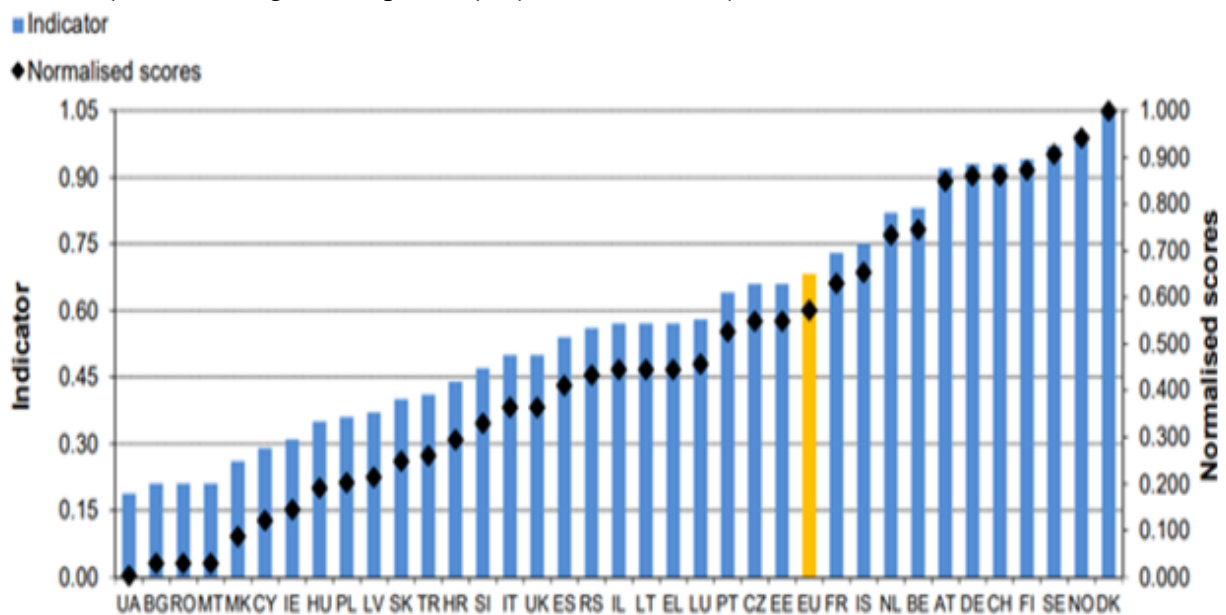

Figura 2. Cheltuieli de cercetare și dezvoltare
Sursa: Tabloul de bord al inovației europene 2019 [8]

Intensitatea medie de cercetare și dezvoltare în sectorul public este de 0,68% pentru UE. Cheltuielile de cercetare și dezvoltare în sectorul public sunt aproape de 1% din PIB în Suedia și peste 1% în Danemarca și Norvegia, aceasta este destul de îmbucurător deoarece aceste inovații conduc spre creșterea dezvoltării industriale și scăderea poluanților cât și la utilizarea mai eficientă a resurselor. În Ucraina, Bulgaria, România și Malta, intensitățile de cercetare și dezvoltare în sectorul public sunt sub 0,25% din PIB, fiind caracterizate de o valoare a PIB-ului mult mai mică dar și valoarea indicilor de alocare a PIB-ului în alte domenii cum ar fi infrastructura sau sănătate.

Analiza producției industriale.

Figura 3. Variația producției industriale

Sursa: <https://tradingeconomics.com/>[6]

Producția industrială în Uniunea Europeană a scăzut cu 1,3 la sută față de anul trecut în noiembrie 2019, după o scădere de 1,9 la sută în luna precedentă. A fost a opta lună consecutivă de contracție în sectorul industrial, întrucât producția a continuat să scadă pentru bunurile de capital (-2,1 la sută față de -4 la sută); intermediar (-2,3 la sută vs -2,8 la sută); și energie (-1,5% față de -2,5%). Între timp, producția a crescut atât pentru bunurile de consum durabile (1,9 la sută față de 1,8 la sută) cât și pentru bunurile de folosință durabile (1,8 la sută față de 3,3 la sută). Lunar, producția industrială a scăzut cu 0,1 la sută, după o scădere de 0,6 în luna precedentă. Producția industrială în Uniunea Europeană a înregistrat o medie de 1,07 la sută din 1992 până în 2019, atingând un nivel maxim de 9,40 la sută în august 2000 și un nivel scăzut de -19,30 la sută în aprilie 2009 [6].

Ceea ce poate fi specificat ca argument este criza mondială din 2009 ceea ce a afectat și industria din Uniunea Europeană ce înregistrează, cum sa specificat mai sus, -19,30%.

Contribuția industriilor prelucrătoare, a celor producătoare de materii prime provenite din industriile extractive și a industriilor de utilități la valoarea adăugată totală a reprezentat 21% în UE-27 (19% în UE-28) în 2016. Valoarea adăugată a sectorului de prelucrare a crescut cu 25% în UE-27 (23% în UE-28) în termeni reali începând din 2009, ponderea sa în economie crescând de la 15,5 % (14,7% în UE-28) la 17,1% (16,1% în UE-28). [7]

Referințe:

1. <https://dexonline.ro/definitie/industrie>
2. http://parlament.ro/afaceri_europene/CE/2017/COM_2017_479_RO_ACTE_f2.pdf
3. https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/sites/horizon2020/files/H2020_RO_KI0213413RON.pdf
4. AppData/Local/Temp/Rar\$DIA4448.45689/Proiect%20Europa%202030_qc3210249roc
5. <https://www.europarl.europa.eu/news/ro/headlines/economy/20151201STO05603/economia-circulara-definitie-importanta-si-beneficii>
6. <https://tradingeconomics.com/european-union/industrial-production>
7. Comunicare a comisiei către parlamentul european, consiliul european, consiliu, comitetul economic și social european, comitetul regiunilor și banca europeană de investiții, https://ec.europa.eu/growth/industry/sustainability/circular-economy_en
8. Tabloul de bord al inovației europene 2019: anexa B - Performanță pe indicator <https://ec.europa.eu/>
9. <https://www.europarl.europa.eu/news/ro>